

ЕТИЧНА РАДА

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL

01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

---

16 березня 2023 року

м. Київ

ОКРЕМА ДУМКА

Голови Етичної ради Кишакевича Л. Ю. та членів Ради Сіверіна В. І., Трясуна Ю. Р. щодо рішення № 24 від 16 березня 2023 року про відповідність кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Музики Лесі Анатоліївни критерію професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя

Рішенням Етичної ради № 24 від 16 березня 2023 року кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Музику Лесю Анатоліївну визнано такою, що відповідає критерію професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Користуючись правом, наданим пунктом 2.3.6. Регламенту Етичної ради, затвердженого рішеннями Етичної ради № 1 від 1 грудня 2021 року та № 4 від 9 грудня 2021 року зі змінами, внесеними рішенням Етичної ради № 4 від 26 квітня 2022 року (далі – Регламент), вважаємо за необхідне викласти окрему думку щодо рішення, ухваленого з урахуванням вирішальних голосів членів Ради, запропонованих міжнародними та іноземними організаціями (пункт 2.3.3. Регламенту).

1. Захист дисертації в умовах потенційного конфлікту, порушення вимог академічної доброчесності.

Під час оцінювання кандидата Музики Л.А. встановлено, що вона 11 травня 2021 року на засіданні спеціалізованої вченої ради в Інституті держави і права ім. В. М. Корецького НАН України захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право та цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Членом спеціалізованої вченої ради, де відбувався захист дисертації Музики Л. А., був її батько – Музика Анатолій Ананійович.

Однак, Етична рада, оцінюючи цей факт на предмет відповідності Музики Л. А. критерію професійної етики та доброчесності, дійшла висновку, що членство її батька у спеціалізованій вченій раді, де відбувався захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук, не є істотним порушенням та не ставить під сумнів доброчесність кандидата.

Фактично Етична рада зробила висновок лише взявши до уваги пояснення кандидата, які та надала під час співбесіди, а також відповідь Інституту держави і права ім. В. М. Корецького НАН України на запит Музики Л. А., де констатується факт, що під час захисту дисертації Музика Анатолій Ананійович присутнім не був, участі в обговоренні та голосуванні не брав.

При цьому, під час проведення оцінювання Музики Л. А. Етичною радою не було враховано ряд принципів і положень антикорупційного законодавства, законодавства про освіту в контексті дотримання вимог академічної доброчесності.

Захист дисертації Музики Л.А. у спеціалізованій вченій раді, членом якої є її батько, який мав приватний інтерес у сфері захисту донькою дисертації на здобуття наукового ступеня та міг впливати на об'єктивність та неупередженість прийняття рішень цією спеціалізованою радою, викликає обґрунтований сумнів у дотриманні вимог академічної доброчесності (захист в умовах потенційного конфлікту).

У науковому товаристві є система моральних норм, імперативів, заборон, які регулюють наукову діяльність - тобто етичний кодекс вченого. Етичний кодекс вченого базуються на розумінні того, що належна практика у сфері науки сприяє довірі в середовищі наукового співтовариства та між ним і суспільством, що є необхідним для розвитку науки. Вчені повинні бути впевненими в надійності результатів роботи своїх колег. У свою чергу суспільство має бути впевненим у чесності науковців та достовірності результатів їхніх досліджень. Надзвичайно важливим принципом етики вченого є передбачення соціальних та інших наслідків своїх досліджень і прийняття моральної відповідальності за ці наслідки. Учений повинен усвідомлювати, що ефективність науки та моральність самого вченого оцінює суспільство.

Відповідно до абз. 2 п. 4.2. чинного на час захисту Музики Л.А. «Положення про спеціалізовану вчену раду», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 року № 1059, - близькі особи керівників ради та вищого навчального закладу чи наукової установи, у якій утворена рада, свої дисертації подають на розгляд рад інших вищих навчальних закладів чи наукових установ.

Згідно зі ст. 42 Закону України “Про вищу освіту” академічна добросовісність – це сукупність етичних принципів та інших правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності з **метою забезпечення довіри до результатів наукових досягнень.**

Отже, з метою забезпечення довіри до результатів своїх наукових досягнень, дотримуючись правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час провадження наукової діяльності, Музика Л.А., знаючи, що її батько є членом спеціалізованої вченої ради, розуміючи, що у стороннього спостерігача можуть виникнути сумніви щодо її професійної етики та наявності конфлікту інтересів, мала звернутися до іншого закладу

вищої освіти (наукової установи) для здійснення захисту своєї дисертаційної роботи. Такі її дії відповідали б духу і букві закону.

Адже захист дисертаційного дослідження у спеціалізованій вченій раді, членом якої є її батько, у стороннього спостерігача може підірвати довіру до результатів наукових досягнень і самої процедури присудження наукових ступенів в Україні.

Таким чином, вважаємо, що наявні обґрунтовані сумніви у відповідності кандидата Музики Л.А. такому критерію професійної етики та доброчесності як сумлінність (п.п. 1.3.4, 1.3.4.1 Методології), оскільки кандидат, перебуваючи на попередній посаді не діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики (вимог академічної доброчесності) та інших етичних норм щодо чесності, неупередженості, сумлінності.

Крім того, Етична рада належним чином не оцінила спроможність кандидата неухильно дотримуватися професійних етичних та загальновизнаних моральних правил поведінки під час здійснення професійної діяльності, що формує довіру суспільства до неї. Через це Етична рада повинна була зробити висновок про наявність обґрунтованого сумніву у відповідності кандидата такому показнику критерію професійної етики та доброчесності як дотримання етичних норм та демонстрація бездоганної поведінки в професійній діяльності та особистому житті, оскільки під час захисту результатів свого наукового пошуку Музика Л. А. діяла всупереч професійним етичним та загальновизнаним моральним правилам поведінки, не вжила будь-яких заходів з метою попередження або врегулювання потенційного конфлікту інтересів, обумовленого її родинними зв'язками з членом спеціалізованої вченої ради (п.п. 1.3.6. Методології).

2. Щодо фактичного місця проживання кандидата.

Етична рада встановила, що Музика Л.А. у документах, поданих для участі у конкурсі на посаду члена Вищої ради правосуддя, зокрема, заявах та автобіографії, зазначила своїм фактичним місцем проживання м. Київ,

Україна, що не відповідає дійсності, оскільки фактичним місцем проживання кандидата на час заповнення цих документів була Франція.

Так, Музика Л.А. виїхала з України до Франції на початку березня 2022 року, де фактично проживала, звідки і проходила співбесіду з Етичною радою в режимі відеоконференції. Таким чином, Музика Л.А. при заповненні вищенаведених документів мала вказати дійсне місце проживання у Франції.

Таким чином, наведені обставини викликають об'єктивно обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата Музики Л.А. такому критерію професійної етики та доброчесності, як чесність – наявність високих моральних якостей, правдивість у професійній діяльності та повсякденному житті (п. 1.3.2. Методології).

У своїй сукупності наведені вище обставини викликають об'єктивно обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата Музики Л.А. критерію професійної етики та доброчесності, зокрема таким його показникам як: сумлінність – старанне, ретельне і відповідальне виконання своїх обов'язків, що свідчить про добросовісність професійної діяльності особи (п.п. 1.3.4. Методології); чесність – наявність високих моральних якостей, правдивість у професійній діяльності та повсякденному житті (1.3.2. Методології), правилам професійної етики (вимогам академічної доброчесності), інших етичних норм щодо незалежності, чесності, неупередженості, сумлінності (1.3.4.1 Методології).

Крім того, Етична рада належним чином не оцінила спроможність кандидата неухильно дотримуватися професійних етичних та загальновизнаних моральних правил поведінки під час здійснення професійної діяльності, що формує довіру суспільства до неї. Через це Етична рада повинна була зробити висновок про наявність обґрунтованого сумніву у відповідності кандидата такому показнику критерію професійної етики та доброчесності як дотримання етичних норм та демонстрація бездоганної поведінки в професійній діяльності, оскільки під час захисту результатів свого наукового пошуку Музика Л. А. діяла всупереч професійним етичним та

загально визнаним моральним правилам поведінки, не вжила будь-яких заходів з метою попередження або врегулювання конфлікту інтересів, обумовленого її родинними зв'язками з членом спеціалізованої вченої ради (п.п. 1.3.6. Методології).

Таким чином, керуючись пунктами 2.3., 2.3.6., 3.1., 3.15.1., 3.2. Регламенту Етичної ради, Методологією оцінювання відповідності кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, статтею 9¹ Закону України «Вищу раду правосуддя», Прикінцевими і перехідними положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя», вважаємо, що кандидат на посаду члена Вищої ради правосуддя Музика Леся Анатоліївна не відповідає критерію професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Л. Ю. Кишакевич   *(підпис)*

В. І. Сіверін   *(підпис)*

Ю. Р. Трясун   *(підпис)*